

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SS122 Svenska som andraspråk - grammatik och fonetik ur ett andraspråksperspektiv, 15 högskolepoäng

Swedish as a Second Language - Grammar and Phonetics from a second language perspective, 15 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2020-01-15

Senast reviderad 2021-06-28 av Fakulteten för konst och humaniora. Specificering av kursmål och innehåll samt revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2021

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Övergripande mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- utföra språkliga analyser av andraspråksinlärares språkutveckling,
- anlägga metodiska perspektiv på hur uttalsundervisningen i svenska som andraspråk kan utformas.

Delkurs 1. *Grammatik ur ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp*

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- redogöra för det svenska språkets grammatiska strukturer dels ur ett systemisk-funktionellt perspektiv, dels ur ett traditionellt perspektiv,
- analysera grammatiska strukturer i olika typer av texter,
- identifiera inlärares utvecklingsstadier i ett andraspråk utifrån processbarhetsteori,
- diskutera hur olika grammatiska teorier nå skilda sätt helvser de svårigheter som

- andraspråks elever möter i svensk grammatik,
- anlägga ämnesdidaktiska perspektiv på andraspråksundervisning.

Delkurs 2. Fonetik och fonologi ur ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- redogöra för fonetikens och fonologins grunder,
- redogöra för svenskans ljudstruktur och prosodi i ett kontrastivt perspektiv,
- analysera och beskriva andraspråksinlärares uttal,
- planera uttalsundervisning utifrån grundläggande didaktiska principer.

Innehåll

Innehåll

Kursen som helhet innehåller perspektiv på svenska som andraspråk inom områdena grammatik och fonetik.

Deltagande i gruppdiskussioner och seminarieövningar är obligatoriskt.

Delkurs 1. Grammatik ur ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Kursen ger grundläggande kunskaper i svensk grammatik ur ett andraspråksperspektiv. I kursen ingår att diskutera de utvecklingsstadier som föreslås i processbarhetsteorin. Såväl den systemisk-funktionella grammatiken som den traditionella grammatiken studeras och tillämpas i analyser av läromedelstexter och autentiska elevtexter producerade av elever med svenska som förstaspråk respektive andraspråk. I kursen ingår grammatikdidaktik som en naturlig del.

Delkurs 2. Fonetik och fonologi ur ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

I delkursen ges de studerande möjlighet att utveckla grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i allmän fonetik samt i andraspråksfonologi. Huvudvikten läggs vid de svenska språkljudens produktion och beskrivning. Svenskans fonologi och prosodi jämförs med andra språk i syfte att lyfta fram likheter och skillnader mellan olika språk. Speciella svårigheter i svenskans uttal lyfts fram och diskuteras i ett didaktiskt perspektiv.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar samt obligatoriska gruppdiskussioner och seminarieövningar.

När kursen ges som nätbaserad distanskurs används särskilda för distributionsformen lämpliga undervisningsformer.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Delkurs 1 *Grammatik ur ett andraspråksperspektiv* examineras genom inlämningsuppgifter (1,5 hp) och genom hemtentamen (6,0 hp).

Delkurs 2 *Fonetik och fonologi ur ett andraspråksperspektiv* examineras genom inlämningsuppgifter (3,0 hp) samt genom salstentamen (4,5 hp) (när kursen är campusbaserad) eller genom hemtentamen (4,5 hp) (när kursen är distansbaserad).

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

För att uppnå betyget Väl godkänd på kursen i sin helhet krävs 10,5 hp med betyget väl godkänd.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Gemensam litteratur för samtliga delkurser

Skolverket. Senaste upplagan. *Läroplan Svenska som andraspråk för grundskolan*. s. 239–257. 18 s.

Skolverket. 2012. *Läroplan Svenska som andraspråk för gymnasiet*. s. 182–202. 20 s. Senaste upplagan.

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden. 2017. 4:e uppl. Stockholm: Liber. 312 s. ISBN: 978-91-47-11149-7

Delkurs 1. Grammatik ur ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Ballardini, Kerstin, Stjärnlöf, Sune & Viberg, Åke. 1986. *Mål: svenska som främmande språk. Svensk grammatik: svensk grammatik på svenska*. Natur & Kultur. 171 s. ISBN 978-91-27-50149-2

Bergh Nestlog, Ewa & Danielsson, Kristina. 2020. *Textskapande i grundskolan. Utveckla funktionella skrivpraktiker*. Lund: Studentlitteratur. 197 s. ISBN 978-91-44-12202-1

Derewianka, Beverly. 2011. *A new grammar companion for teachers*. Petaa. s. 143-167. 25 s. ISBN 978-18-75-62290-0. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa. 2015. *Låt språket bära. Genrepedagogik i praktiken*. Hallgren & Fallgren. 225-253. 29 s. ISBN 978-91-73-82875-8. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Karlsson, Anna-Malin. 2019. Texters ideationella grammatik. I: P. Holmberg, A-M Karlsson & A. Nord (red.) *Funktionell textanalys*. Norstedts. s. 21-38. 18 s. ISBN 978-91-44-13137-5. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Myhill, Debra, Watson, Annabel & Newman, Ruth. 2020. Thinking differently about grammar and metalinguistic understanding in writing. *Bellaterra Journal of Teaching & Learning Language & Literature*. 13(2). 19 s. Tillhandahålles av institutionen som pdf.

Reterenslitteratur

Josefsson, Gunlög. 2010. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. 150 s. ISBN 978-91-44-05204-5

Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. 2. uppl. Studentlitteratur. 205 s. ISBN 978-91-44-05205-2

Lövestam, Sara. 2016. *Input Grammatikundervisning – för sfi och sva*. Natur och Kultur. 117 s. ISBN 978-91-27-44564-2

Rehmqvist, Gunilla & Svensson, Gudrun. 2019. *Lära om språk. Språkvetenskaplig introduktion – grundläggande termer och begrepp*. Gleerups. ISBN 978-91-40-67800-3

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 200 s.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas. 2013. Fonologiska aspekter på andraspråksinläring och svenska som andraspråk. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 85-120. 37 s. 978-91-44-07065-0

Boyd, Sally & Bredänge, Gunlög. 2013. Attityder till brytning – exemplet med utländska lärare i svenska skolor. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 437-458. 22 s. 978-91-44-07065-0

Bodén, Petra. 2007. "Rosengårdssvensk" fonetik och fonologi. I: L. Ekberg (red.). *Språket hos ungdomar i en flerspråkig miljö i Malmö. Småskrifter från Nordiska språk vid Lunds universitet*. Nr 27. 47 sidor. Tillhandahålles som pdf-fil.

Johansson, Victoria, Carling, Gerd & Holmer, Arthur m.fl. 2013. *Språket, människan och världen: människans språk 1-2*. Studentlitteratur. Kapitel 6. 125-164. 40 s. Tillhandahålles som pdf-fil.

Munro Murray J. 2008. Foreign accent and speech intelligibility. I: J. Hansen Edwards & M. Zampini (red.) *Phonology and Second Language Acquisition*. 193-218. 25 s. John Benjamins Publishing Company.

Saito, Kazuya. 2012. Effects of Instruction of L2 Pronunciation Development: A Synthesis of 15 Quasi-Experimental Intervention Studies. *TESOL QUARTERLY*, 46(4). 842-854. 13 s. Tillhandahålles som pdf-fil.

Thorén, Bosse. 2014. *Svensk fonetik för andraspråksundervisningen*. Vulkan. 102 s. ISBN 978-91-63-76378-6

Zetterholm, Elisabeth & Tronnier, Mechtild. 2017. *Perspektiv på svenskt uttal. Fonologi, brytning och didaktik*. Studentlitteratur. 152 s. ISBN 978-91-44-07529-7

Didaktisk litteratur

Rosenqvist Håkan. 2007. *Uttalsboken. Svenskt uttal i praktik och teori*. Natur &

Kultur. 96 s. ISBN 978-91-27-40645-2

Referenslitteratur

Bruce, Gösta. 2010. *Vår fonetiska geografi*. Studentlitteratur. Kapitel 2-5. ISBN 978-91-44-05053-9

Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light*. Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-04399-9

Garlén Claes. 1988. *Svenskans fonologi*. Studentlitteratur. Kapitel 4 och Appendix. ISBN 978-91-44-28151-3

Riad, Tomas. 2014. *The phonology of Swedish*. Oxford Linguistics. ISBN 978-01-99-54357-1

The World Atlas of Language Structures. Tillgänglig online på <http://wals.info/>

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 50 s.